

Quickscan flora en fauna **Natuurgoed Ziedewij Barendrecht**

Arnhem, 1 september 2020

Colofon

Titel	: Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Natuurgoed Ziedewij Barendrecht
Projectnummer	: 18.092
Datum	: 1 september 2020
Veldonderzoek	: J. Boer, M. Avé
Auteur(s)	: J. Boer, M. Avé
Collegiale toets	: T. van de Zilver, S. van den Berg-Nelissen,
Opdrachtgever	: Agel Adviseurs
Contactpersoon	: Joël Sips

Bezoekadres : Snelliusweg 40-18
 Postcode : 6827 DH Arnhem
 Telefoon : 026-2001900

info@ekoza.nl
 www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Natura 2000-gebieden	5
2.2 Natuurnetwerk Nederland	6
2.3 Soorten	6
2.4 Houtopstanden	8
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep	12
4. Onderzoeksmethode	14
4.1 Gebiedsbescherming	14
4.1.1 Natura 2000	14
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland	14
4.2 Soorten	14
4.2.1 Bronnenonderzoek	14
4.2.2 Veldonderzoek	15
4.2.3 Effectenbeoordeling	15
4.3 Houtopstanden	16
5. Resultaten	17
5.1 Gebiedsbescherming	17
5.1.1 Natura 2000	17
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland	18
5.2 Soorten	19
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	19
5.2.2 Vleermuizen	20
5.2.3 Vogels	24
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	27
5.2.5 Flora	29
5.2.6 Ongewervelden	29
5.3 Houtopstanden	30
6. Conclusies en aanbevelingen	31
6.1 Gebiedsbescherming	31
6.1.1 Natura 2000	31
6.1.2 Natuurnetwerk Nederland	31
6.2 Soortbescherming	31
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	31
6.2.2 Vleermuizen	32
6.2.3 Vogels	32
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	32
6.2.5 Flora	33
6.2.6 Ongewervelden	33
6.3 Houtopstanden	33
Bronnen	34
Literatuur	34
Websites	34

1. Inleiding

Gelegen in het zuidoosten van Barendrecht, onder Rotterdam, ligt een gebied van bijna 10 hectare bestaande uit voornamelijk akkers en weiland. Het voornemen is op dit gebied natuurgood Ziedewij te realiseren. Ekoza B.V. heeft in opdracht van AGEL Adviseurs in dit plangebied een ecologische quickscan uitgevoerd. Vanuit Europese- en nationale regelgeving dient onderzocht te worden welke effecten deze ingreep heeft op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op beschermde flora en fauna.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijk kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek en de mogelijke effecten van de ingreep op beschermde soorten besproken. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen besproken, waarin ook de vervolgstappen worden omschreven.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag komt bij de provincies te liggen. De Rijksoverheid blijft verantwoordelijk voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij etc.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden
- Soorten
- Houtopstanden

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Door de toenmalige Minister van LNV zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, deze staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. In het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit staan de instandhoudingsdoelstellingen voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen beschreven. Daarnaast staat beschreven op welke wijze de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren zijn. Onder 'instandhouding' wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen, is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slecht doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. Stikstofdepositie leidt tot vermesting en/of verzuring van de bodem. In natuurgebieden kan dit negatieve effecten hebben op de aanwezige, beschermde flora en fauna.

De PAS combineert twee manieren om de natuurdoelen van Natura 2000 zeker te stellen:

- Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron;
- Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.

De PAS bepaalt ook dat een deel van de daling van de stikstofdepositie mag worden ingezet voor nieuwe projecten of projecten waarin uitbreiding van bestaande stikstofemissie aan de orde is. Dit wordt ontwikkelingsruimte genoemd. Op deze manier blijft de stikstofdepositie dalen, terwijl er ook ruimte is voor de gewenste economische ontwikkeling.

Met de inwerkingtreding van het PAS geldt alleen nog een vergunningplicht voor activiteiten die meer dan 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar geven op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Bij een stikstofdepositie tussen de 0,05 mol en 1 mol N/ha/j bestaat er een meldingsplicht. Voor een aantal Natura 2000-gebieden is de grenswaarde voor een vergunningsplicht verlaagd naar 0,05 mol stikstofdepositie per hectare per jaar.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland werd voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het doel van het Natuurnetwerk Nederland is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Bij toetsing van de ingreep aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn de 'Spelregels EHS' van toepassing, een uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en een door Rijk, provincies en maatschappelijke organisaties gezamenlijk opgesteld beleidskader. Provincies hebben de Spelregels laten doorwerken in hun eigen ruimtelijk beleid. Het compensatiebeginsel voor de EHS is het sluitstuk van het 'nee, tenzij' beschermingsregime. Volgens dat regime zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen in de EHS met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang én het ontbreken van reële alternatieven. De hoofdlijnen van de regels voor de bescherming en compensatie van de EHS zijn juridisch verankerd in de uitbreiding van het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke ordening (Barro, voorheen AMvB Ruimte), die op 1 oktober 2012 in werking is getreden (bekendmaking inhoud Stb. 2012, 388; bekendmaking inwerkingtreding Stb. 2012, 434).

2.3 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes

- soorten van de Vogelrichtlijn
- soorten van de Habitatrichtlijn

- andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. In dit geval gaat het om de provincie Zuid-Holland. Ook RVO (bevoegd gezag in deze) heeft een lijst met vrijgestelde soorten welke te vinden zijn in de Regeling natuurbescherming artikel 3.31 en Bijlage 10.

Ingevolge artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wnb voorziet in een algemene verplichting voor eenieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen

dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

2.4 Houtopstanden

De regels van de Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

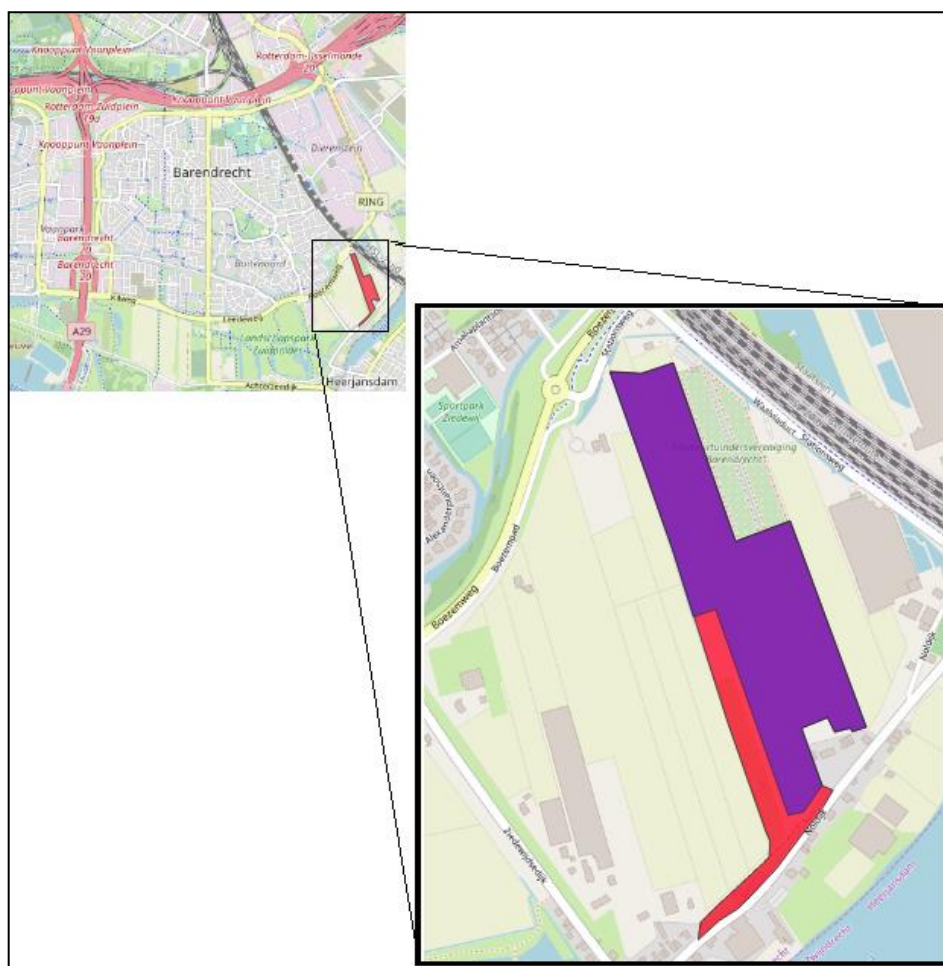
Ingevolge artikel 4.1 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar
- kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

In het zuidoosten van Barendrecht in de provincie Zuid-Holland, buiten de bebouwde kom, bevindt zich het plangebied. Het 9,1 hectare grote gebied bestaat grotendeels uit akkerland en strekt zich uit vanaf de Noldijk tot aan de Stationsweg. Vlak naast het plangebied bevindt zich een spoor. In Figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Het gebied ligt vlakbij bij de Waal en de omgeving bestaat vooral uit beheerde akkers en weilanden en sloten. Daarnaast bevinden zich op het perceel ook nog diverse kleinere onder te verdelen gebieden, bestaande uit een geitenwei, een opslaggedeelte met containers, een bouwkeet en diverse tenten. Tenslotte staat er ook een weiland waar bomen in depot staan en een woonhuis met erf binnen het plangebied. De ligging en onderverdeling van deze gebieden is tevens weergegeven in Figuur 1. Figuur 2 en Figuur 3 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied. Het gebied is onderverdeeld in twee deelgebieden. Het eerste deelgebied bestaat voornamelijk uit akkerland en ook gedeeltelijk weiland (paars). De overige gebieden zijn weergegeven in rood.

Figuur 2. Impressie van het deelgebied voornamelijk bestaande uit braakliggend akker en weilanden. Deze gebieden zijn weergegeven in paars in **Figuur 1**.

Figuur 3. Een impressie van het plangebied. De foto's betreffen de deelgebieden aangegeven in rood in *Figuur 1*.

3.2 Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens het realiseren van een natuurgood. Natuurgood Ziedewij moet onder andere een voedselbos, erfbos, parkeerterrein, fietspaden en wandelpaden gaan bevatten. De exacte indeling van het natuurgood is weergegeven in Bijlage 1. Ten behoeve van de realisatie van dit natuurgood worden een aantal bomen gekapt (Figuur 4). Het betreft hier een aantal elzen en meidoorn (Figuur 5). Daarnaast staan er een aantal bomen in depot. Deze zullen herplant worden binnen het plangebied. De bestaande sloten zullen grotendeels intact blijven, en het voornemen is om meer watergangen te realiseren binnen het gebied. Mogelijk zullen ook dammen worden geplaatst.

Figuur 4. De ligging van de elzenhagen (wit) die volgens het plan gekapt zullen worden. De algehele ligging van het plangebied is terug te vinden in **Figuur 1**.

Figuur 5. De bomen die voor het realiseren van het natuurgood op de planning staan gekapt te worden. Tevens staan er een aantal bomen in depot (foto linksonder), die verplaatst zullen worden.

4. Onderzoeksmethode

4.1 Gebiedsbescherming

Het onderzoek naar gebiedsbescherming betreft een bureaustudie.

4.1.1 Natura 2000

Voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het plangebied is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hier is alle informatie over Natura 2000-gebieden te vinden zoals de habitattypen en -soorten waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen.

In dit onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in een Natura 2000-gebied, of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) werd vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het Natuurnetwerk is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Voor het bepalen van de ligging van het plangebied ten opzichte van de NNN is gebruikt gemaakt van de websites van de provincie Zuid-Hollanda. Hierbij is bekeken hoe de ligging van het plangebied is ten opzichte van het Natuurnetwerk. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN worden de effecten van de ingreep op de wezenlijkheidskenmerken en -waarden van het NNN getoetst.

4.2 Soorten

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit twee delen. Er is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied. Aan de hand van de literatuurgegevens en het veldbezoek wordt bepaald welke soorten daadwerkelijk in het plangebied voor kunnen komen.

4.2.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Een belangrijke bron zijn de gegevens afkomstig uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze

databank geeft het meest actuele overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen. Het is een koppeling van databases zoals waarneming.nl en telmee.nl. Hierin participeren onder andere de PGO's (particuliere gegevensverzamelende organisaties) zoals Sovon, Ravon en de Zoogdierverseniging. Voor de gegevens uit de NDFF is een zoekgebied geselecteerd rondom de te onderzoeken locatie. Er is gekeken naar de gegevens van de laatste 3-10 jaar, afhankelijk van de soortgroep en hoeveelheid gegevens. De NDFF is op 29-04-2019 geraadpleegd. Verder zijn ecologische verspreidingsatlassen geraadpleegd: Bos, 2006; Broekhuizen, 2016; Creemers, 2009; NVL 2002.

4.2.2 Veldonderzoek

Het plangebied is eenmaal bezocht op 30 april 2019. Tijdens het bezoek was het geheel bewolkt, rond de 10°C met een matige wind. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.). De aanwezige watervoerende elementen zijn steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten.

4.2.3 Effectenbeoordeling

Als bepaald is welke beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen vindt een inschatting van de effecten plaats.

Aan de hand van de ingreep worden de effecten van de activiteiten op de mogelijk aanwezige soorten bepaald. Effecten kunnen optreden tijdens de realisatiefase van het project en zijn dan meestal tijdelijk van aard. In de gebruiksfase van het project kunnen blijvende effecten optreden.

Effecten van de ingreep op aanwezige soorten is sterk afhankelijk van de voorgenomen werkzaamheden; op welke locatie van het gebied deze worden uitgevoerd, in welke periode van het jaar, wordt er ook 's nachts gewerkt, de duur van de werkzaamheden, welke machines of materialen er gebruikt worden enzovoort.

Niet alleen de effecten op de aanwezige verblijfplaatsen van de soort zijn van belang, maar ook of het leefgebied blijvend kan voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen voortplanten of te kunnen verblijven. Verder is het van belang te weten welke effecten de werkzaamheden hebben op de goede staat van instandhouding van de soort. Bij kans op negatieve effecten kan nader onderzoek worden geadviseerd en is mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

4.3 Houtopstanden

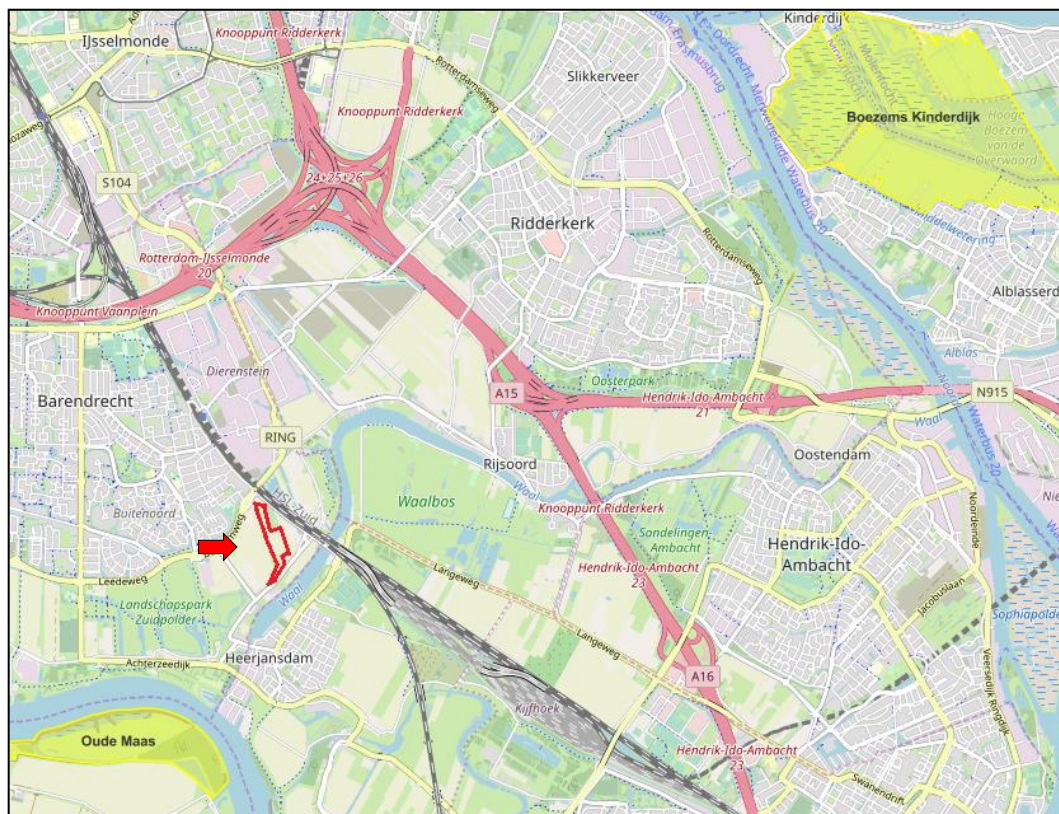
Bij het kappen van bomen binnen het plangebied wordt middels een bureaustudie bepaald of het houtopstanden betreft die buiten het besluit van de betreffende gemeente vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet) liggen.

5. Resultaten

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op 1,5 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Oude Maas. Verder ligt het Natura-2000 gebied Boezems Kinderdijk op 5,9 km afstand van het plangebied (Figuur 6).

Figuur 6. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied de Oude Maas, en ook het Natura-2000 gebied Boezems Kinderdijk.

De Oude Maas bestaat uit voornamelijk de rivier de Maas, en omvat ook de uiterwaarden. Het gebied is ongeveer 474 hectare groot. Dit gebied is het enige nog resterende zoetwatergebied wat onder invloed staat van de getijden. De Oude Maas bestaat voornamelijk uit wilgenbossen, vochtige terreinen met riet- en ruigtevegetaties en getijdengrienen. De Oude Maas is aangewezen tot Natura 2000-gebied vanwege speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn. Habitattypen die hierbij horen zijn slikkige rivieroever, ruigten en zomen (harig wilgenroosje) en vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen). Habitatsoorten die hierbij horen zijn de bever en de Noordse woelmuis.

Effectenbeoordeling

De storingsfactoren die plaats kunnen vinden door de werkzaamheden zijn verstoring door trillingen en geluid, stikstofdepositie en visuele verstoring. Voor de storingsfactoren

trillingen, geluid en visuele verstoring zijn de werkzaamheden te beperkt van aard en worden op ruim 1,5 kilometer afstand uitgevoerd van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Deze werkzaamheden zijn kleinschalig en worden uitgevoerd om een natuurgood te realiseren. In de omgeving van het plangebied zijn het treinstation Barendrecht en snelwegen A15 en A29 aanwezig. Verwacht wordt dat de trillingen en geluiden van de werkzaamheden verdwijnen in de ruis van de treinen en het verkeer. De Natura 2000-gebieden De Oude Maas en Boezems Kinderdijk hebben geen gebieden die gevoelig of zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Het dichtstbij Natura 2000-gebied met gevoelig stikstofgebied is de Biesbosch, wat ca. 13 kilometer van het plangebied verwijderd ligt. Op deze afstand worden geen negatieve effecten van stikstofdepositie verwacht. Visuele storingsfactoren worden niet verwacht, omdat er een landelijke gebied met bomen en een rivier tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied ligt. Het Natura 2000-gebied ligt buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden voor alle storingsfactoren.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op ca. 1,2 km van het Natuurnetwerk Nederland (Figuur 7). Dit betreft grote wateren en Noordzee. De provincie heeft geen doelstellingen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland liggen. Ruimtelijke ontwikkelingen die geen significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland mogen plaatsvinden.

Figuur 7. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN natuurgebied betreft grote wateren en Noordzee (blauw).

In het Natuurnetwerk Nederland heeft de provincie de volgende doelstellingen:

- het herstel en behoud van de rijkdom aan soorten, de biodiversiteit. Hiervoor moeten natuurgebieden worden uitgebreid, verbeterd, en met elkaar worden

verbonden, waardoor een netwerk ontstaat. Dit netwerk moet functioneren in ruimte en tijd, waardoor planten en dieren een duurzame, robuuste en klimaatbestendige leefomgeving krijgen;

- het bieden van ruimte aan de groeiende behoefte aan rust en ruimte. Hierdoor kunnen inwoners en bezoekers de natuur beleven en het draagvlak voor natuurbeleid waarborgen.

Effectenbeoordeling

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland. De provincie heeft geen doelstellingen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland liggen. Deze werkzaamheden tasten de kernkwaliteiten niet aan en passen binnen het beleid van het Natuurnetwerk Nederland, provincie Zuid-Holland. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

5.2 Soorten

Er is een bronnenonderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. De belangrijkste gegevensbron is de NDFF. De NDFF geeft echter geen volledig beeld van de aanwezigheid van soorten. Dat komt omdat niet alle gebieden even goed worden onderzocht. Daarnaast wordt bepaalde soortgroepen beter onderzocht dan andere. Dit kan te maken hebben met de interesse van de waarnemer, toegankelijkheid van een gebied of omdat sommige soorten moeilijk te inventariseren zijn. Tenslotte worden niet alle waarnemingen doorgegeven.

Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het plangebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied of in de omgeving van het plangebied waargenomen volgens de NDFF. Tabel 1 geeft een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen grondgebonden zoogdieren in het plangebied of in de nabije omgeving volgens de NDFF van de laatste 3 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Bever	x		
Bosmuis			x
Bunzing			x
Egel			x
Haas			x
Huisspitsmuis			x
Konijn			x
Mol			x
Veldmuis			x
Wezel			x

Sporen van de bever zijn waargenomen in de buurt van camping de Oude Maas. Aan de Ziedewijdsbaan is meerdere malen een bosmuis gemeld, en tevens een huisspitsmuis. Een enkele waarneming van een bunzing is gemeld dichtbij de kruising tussen Ziedewij en de Boezemweg. Meerdere malen is een waarneming van de egel ingevoerd, verspreid over het gehele gebied. Waarnemingen van hazen komen vooral van exemplaren die zich bevinden in de akkers en weiden tussen de Leedeweg ring en de Noldijk, maar ook aan de Noldijk vlak naast het gebied. Op de akkers tussen de Leedeweg ring en de Noldijk is ook een enkele waarneming van een konijn en ook is deze waargenomen op dezelfde locatie als de bosmuis en huisspitsmuis. Dichtbij deze twee locaties zijn ook veldmuizen gemeld. Op de locatie op de Ziedewijdsbaan is ook een wezel gemeld. Naast het raadplegen van gegevens uit de NDFF is ook gekeken naar verspreidings- en kanskaarten van beschermde grondgebonden zoogdieren die mogelijk in het plangebied kunnen voorkomen. Hier kwam uit voort dat het plangebied binnen het verspreidingsgebied van de beschermde steenmarter ligt.

Veldonderzoek

Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkers en weilanden. Op het perceel bevinden zich ook een aantal containers, bomen, struiken, tenten, een bouwkeet en opslagmateriaal. Daarnaast bevindt zich in de kippen en geitenwei een aantal kleine stallen. Binnen het plangebied bevinden zich geen stromende rivieren, meren, beken poelen of moerassen wat het gebied ongeschikt maakt voor een soort zoals de bever. Daarnaast zijn er ook geen sporen of andere indicaties van de bever. Verwacht wordt dat hij hier dan ook niet voor zal komen. Het terrein is gecontroleerd op mogelijke aanwezigheid van de steenmarter door het nagaan van vraatsporen, uitwerpselen en loopsporen. Ook deze zijn niet gevonden tijdens het onderzoek. De steenmarter is voornamelijk gebonden aan bebouwing en vestigt zich in spouwmuren, stallen of schuren. De kleine stallen binnen het plangebied bestonden voornamelijk uit een enkele wand, en boden onvoldoende schuilmogelijkheden om een martersoort te herbergen (zie ook Figuur 8). Een enkele stal (Figuur 8 k, i en m) met een (gedeeltelijk) geïsoleerde muur bood onvoldoende schuilruimte voor een steenmarter. Ook van deze soort wordt verwacht dat deze hier niet zal voorkomen.

Effectenbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect opleveren voor grondgebonden zoogdieren.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen vallen onder het beschermingsregime van de habitatrichtlijnsoorten. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van deze soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

Er zijn twee soorten vleermuizen in de omgeving waargenomen volgens de NDFF. De meeste vleermuiswaarnemingen betreft de gewone dwergvleermuis. Deze is waargenomen verspreid over de woonwijk ten noorden van het plangebied, vanaf het Willem-Alexander plantsoen tot aan Donge. Daarnaast is er nog een losse waarneming gemeld ten zuiden van

het plangebied, aan de Molenweg. Er zijn ook enkele waarnemingen van de ruige dwergvleermuis. De waarnemingen voor ruige dwergvleermuis bevinden zich voornamelijk rond station Barendrecht met een aantal losse meldingen vlakbij de Ziedewijksebaan, Wilhelminastraat en Willem-Alexander plantsoen. Tabel 2 heeft een overzicht van de waargenomen vleermuissoorten volgens de NDFF. Vleermuizen zijn 's nachts actief en om die reden vaak niet gemeld in de NDFF. Naast de NDFF zijn ook nationale verspreidingskaarten geraadpleegd. Hieruit kwam voort dat het plangebied zich ook binnen het verspreidingsgebied bevindt van de gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en de watervleermuis.

Tabel 2. Overzicht van vleermuizen die zijn waargenomen in het plangebied of omgeving volgens de NDFF van de laatste 3 jaar.

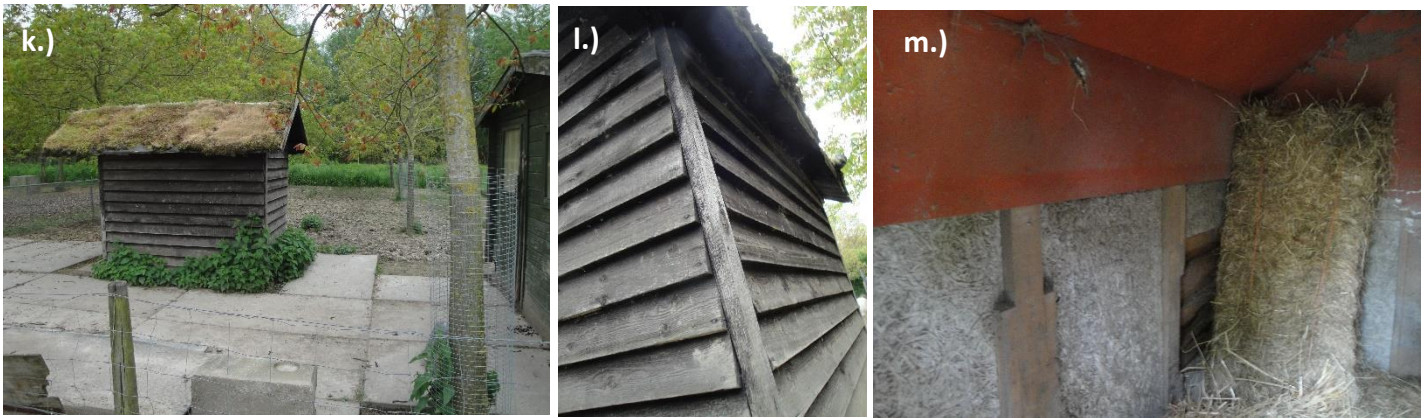
Soort
Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis

Veldonderzoek

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in gebouwen of bomen. In bomen bevinden vleermuizen zich in holtes, spleten of achter loshangend boomschors. De bomenrij van elzen die volgens het plan gekapt gaat worden (Figuur 4) hadden allen een diameter kleiner dan 30-40 cm, wat betekent dat zij ongeschikt zijn om te dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. In gebouwen kunnen vleermuizen zich onder andere bevinden in de spouw, onder dakpannen, achter boeiboorden en op zolders. De tenten bieden onvoldoende beschutting en schuilmogelijkheden (Figuur 8 a en b) evenals de containers (Figuur 8 c en d). Op het terrein bevindt zich ook een bouwkeet. Deze bevat geen ruimte tussen de muur en het dak, waardoor de mogelijkheid tot een schuilplek voor vleermuizen is uitgesloten (Figuur 8 e en f). Ook voor twee schuurtjes zijn de uit één enkele houtplaat bestaande muren niet geschikt voor vleermuizen door het gebrek aan schuilmogelijkheden (Figuur 8 g, h, i en j). Het derde schuurtje is wel gedeeltelijk geïsoleerd (Figuur 8 k en m). De houten muren bieden echter niet voldoende ruimte als mogelijkheid voor een vliegopening voor vleermuizen (Figuur 8 l).

Niet alleen verblijfplaatsen

Figuur 8. Locaties binnen het plangebied die zijn gecontroleerd op mogelijke geschiktheid voor vleermuizen: a.) en b.) grote partytenten, bedekt met enkel zeil, c.) en d.) een aantal containers gebruikt als opslagplaats, e.) en f.) een bouwkeet, g.) en h.) een kleine schuur met een enkele houten wand, i.) en j.) een grotere schuur met een enkele houten wand en k.) l.) en m.) een kleine opslagschuur met een gedeeltelijk geïsoleerde muur.

van vleermuizen, maar ook essentiële vliegroutes zijn beschermd. Vleermuizen zijn plaatstrouw en maken vaak jaren achter elkaar gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Indien er geen alternatieven zijn is de vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Als de dieren niet meer zonder verstoring van hun verblijfplaats bij hun jachtgebied kunnen komen zullen ze moeten verhuizen. Om deze reden zijn essentiële vliegroutes van vleermuizen beschermd.

Het plangebied biedt voldoende lijnvormige landschapselementen, voornamelijk in de vorm van bomenrijen, maar ook watergangen. De bomenrijen die gekapt worden (Figuur 4.) zijn in principe geschikt als vliegroute. Ook essentieel foerageergebied van vleermuizen is beschermd. Met name de vegetatie binnen de weilanden (Figuur 3.) bieden de mogelijkheid om veel insecten te herbergen. Het plangebied kan hierdoor dus als foerageergebied gebruikt worden door vleermuizen.

Figuur 9. Het woonhuis dat zich bevindt binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt geen geschikte mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen, door de afwezigheid van bebouwing met kruipruimtes. Het bijbehorende woonhuis (Figuur 9)

biedt wel geschikte schuilmogelijkheden door de daklijsten en dakpannen. Er zijn echter geen werkzaamheden gepland voor het woonhuis en er zal dus geen rekening hoeven worden gehouden met nadelige effecten op de mogelijke vleermuizen die zich hier voordoen. De bomen die verwijderd zullen worden kunnen mogelijk gebruikt worden als vliegroutes voor vleermuizen. Echter, de directe omgeving biedt voldoende uitwijkmogelijkheid. Zo zal bijvoorbeeld de grote groenstrook ten westen van het plangebied onaangetast blijven (Figuur 4.). Mogelijk gebruiken vleermuizen gedeeltes van het plangebied als foerageergebied. Echter binnen de omgeving zijn ook voldoende vergelijkbare alternatieven om te foerageren. Bovendien zullen er op de bestaande akkers bijvoorbeeld een voedselbos en erfbos worden gerealiseerd. Dit zal voordeliger zijn voor de vleermuizen dan de huidige braakliggende akkers op het gebied.

5.2.3 Vogels

Alle vogelsoorten behoren tot de Vogelrichtlijn. Daarnaast is het nest van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd.

Voor het broedseizoen van vogels is geen standaardperiode. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Bronnenonderzoek

In de omgeving van de planlocatie liggen weilanden, akkers en bebouwing waardoor een grote verscheidenheid aan vogelsoorten in de omgeving voorkomt. In Tabel 3 zijn de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest die zijn waargenomen in of in de omgeving van het plangebied volgens de NDFF weergegeven.

Tabel 3. Overzicht van vogels met jaarrond beschermde nesten die zijn waargenomen in het plangebied of omgeving volgens de NDFF van de laatste 3 jaar.

Soort	Beschermingsstatus
	jaarrond beschermde nesten
blauwe reiger	5
boerenwaluw	5
bonte vliegenvanger	5
boomkruiper	5
bosuil	5
buizerd	4
ekster	5
gekraagde roodstaart	5
gierzwaluw	2
grijze vliegenvanger	5
groene specht	5
grote bonte specht	5
huismus	2
huiswaluw	5
ijsvogel	5
koolmees	5
oeverwaluw	5
pimpelmees	5
raaf	5

Soort	Beschermingsstatus
	jaarrond beschermde nesten
spreeuw	5
tapuit	5
torenvalk	5
zeearend	5
zwarte kraai	5
zwarte mees	5
zwarte roodstaart	5

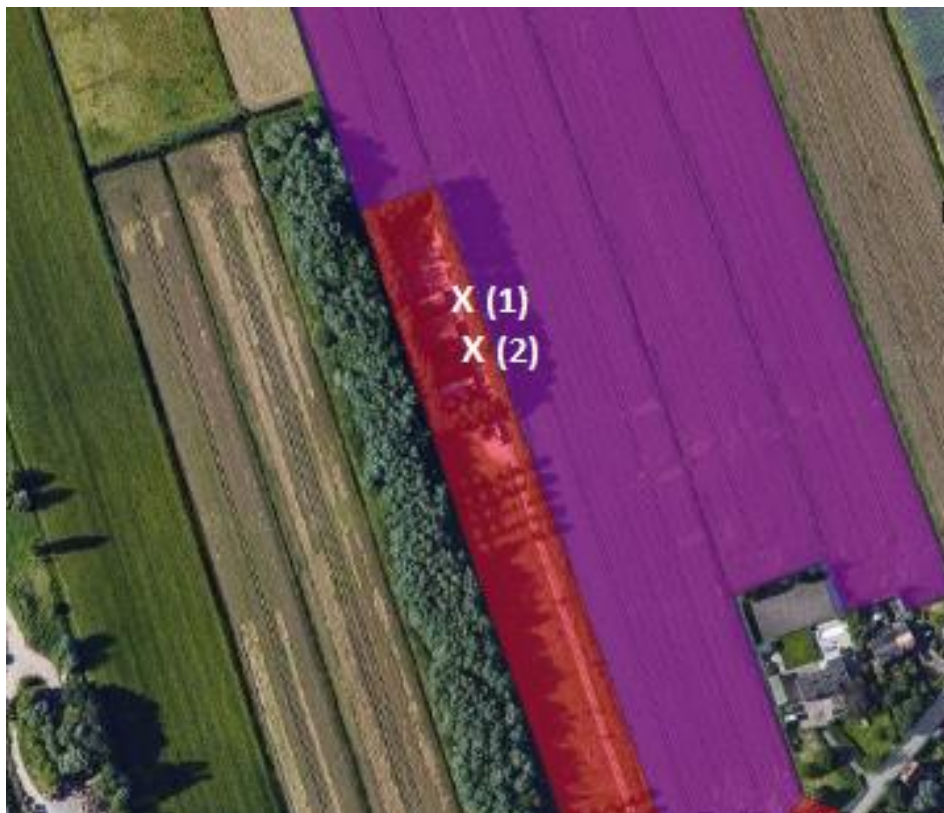
Binnen de NDFF is een buizerd dichtbij het kromme Duikerspad gemeld. Tevens is een broedend paartje aan de overkant van de Waal, bij de Molenwei waargenomen.

Waarnemingen van gierzwaluwen zijn allen uit de omgeving tussen de straten Kwikstaart en Dintel. Huismussen zijn verspreid waargenomen, uitsluitend in de woonwijken noordelijk van het plangebied, de buitenoord Oranjewijk en Noord.

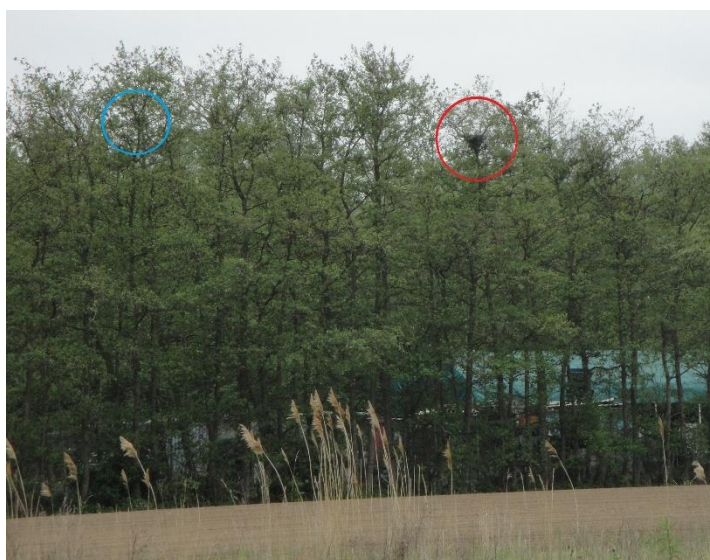
Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal vogels gehoord en gezien, waaronder de houtduif, wilde eend, meerkoet, tjiftjaf, koolmees, pimpelmees, vink, zwartkop, winterkoning, merel, kraai, ekster, scholekster, fazant, kievit, halsbandparkiet, koekoek, groene specht, torenvalk en buizerd. De bomen zijn zo veel mogelijk gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten. In een boom is een nest van een roofvogel aangetroffen, waar een buizerd vanaf vloog. Rond het nest cirkelde vervolgens ook een buizerd paartje. De locatie van het nest is terug te vinden in Figuur 10. Naast het buizerdnest, op circa 5 meter afstand, bevond zich een tweede nest, vermoedelijk van een kraai. Foto's van deze nesten zijn weergegeven in Figuur 11.

In het plangebied bevonden zich ook een aantal kleine partytenten, containers, een bouwkeet en kleine schuurtjes voor hooiopslag en vee. Deze zijn gecontroleerd op mogelijke geschiktheid voor gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw. De gierzwaluw bouwt zijn nest op gebouwen onder bijvoorbeeld dakpannen, spleten en muren op minimaal 2 tot 3 meter hoogte, aangezien zij niet vanuit het nest kunnen opstijgen. De kleine schuurtjes binnen het plangebied waren hierdoor ongeschikt, aangezien zij allen onder de benodigde minimale 2 tot 3 meter waren. Tevens bevinden zich hier niet genoeg kieren en gaten voor huismussen om zich te vestigen (zie ook Figuur 8). Tenslotte kunnen zich in de vele groenstroken, bomen en struiken wel vele algemene broedvogels nestelen.

Figuur 10. De locatie van het buizerdnest, aangegeven met X (1), en het vermoedelijke kraaiennest, aangegeven met X (2). De algehele ligging van deze uitsnede binnen het plangebied is terug te vinden in **Figuur 1**.

Figuur 11. Het aangetroffen buizerdnest (rood), en het mogelijke kraaiennest binnen het plangebied (blauw). De tweede foto is een foto van alleen het buizerdnest.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt onvoldoende nestmogelijkheden voor de jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus. Wel is het huis dat zich op het plangebied bevindt mogelijk geschikt

voor beide soorten vanwege de daklijsten en dakpannen. In het verleden hebben hier ook gierzwaluwen gebroed (P. Casteleijn, pers.com.). Echter deze zal onaangetast blijven tijdens de realisatie van het natuurgood. Omdat er geen werkzaamheden plaats zullen gaan vinden aan of rondom het huis, zal geen mogelijk negatief effect worden verwacht. Het actieve nest van de jaarrond beschermde buizerd en tevens vermoedelijke kraaiennest bevinden zich in de bomenrij die op de planning staat gekapt te worden. Er wordt dus wel een negatief effect verwacht op de jaarrond beschermde buizerd, indien bomen binnen 75 meter van het buizerdnest of de nestboom zelf worden gekapt. In de vele bomen en struiken op het plangebied kan tevens een grote verscheidenheid aan algemene broedvogels broeden.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

In Tabel 4 is een overzicht weergegeven van de waargenomen beschermde amfibieën, reptielen en vissen in het plangebied of in de omgeving van het plangebied volgens de NDFF.

Tabel 4. Overzicht van waargenomen reptielen, amfibieën en vissen in of nabij het plangebied volgens de NDFF van de laatste 3 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Bastaardkikker			x
Bruine kikker			x
Gewone pad			x
Kleine watersalamander			x
Groene kikker			x
Grote modderkruiper		x	

De bastaardkikker is voornamelijk waargenomen langs de Leedeweg en Boezemweg. Meldingen van de bruine kikker zijn verspreid over het hele gebied. De gewone pad is meerdere malen gemeld verspreid over het gebied, maar voornamelijk binnen de woonwijken. De groene kikker (soort onbepaald) is ook voornamelijk waargenomen in de woonwijken, in Buitenoord en Noord, evenals de kleine watersalamander. Op circa 2,5 km ten noorden van het plangebied, vlakbij de Verbindingsweg, zijn enkele waarnemingen van grote modderkruipers gemeld. Deze sloot is hoogstwaarschijnlijk in directe verbinding met de wateren voorkomend in het plangebied.

Naast de NDFF zijn ook nationale verspreidingskaarten van beschermde diersoorten geraadpleegd. Het plangebied bevindt zich binnen het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. Er zijn ook meerdere groene kikkers waargenomen, waarvan de soort onbepaald is. Binnen het groene kikker complex heeft alleen de poelkikker een beschermde status, en deze komt volgens de nationale verspreidingskaarten niet voor in de omgeving.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibiesoorten gehoord of gezien. Tijdens het veldbezoek is echter wel geconstateerd dat zich in deze sloten een stevige modderlaag bevond. Grote modderkruipers komen vooral voor in ondiepe langzaam (of stilstaande) wateren. Zij hebben

een voorkeur voor rijke oever- en onderwatervegetatie en een dikke modderlaag op de bodem. Er bevinden zich vele slootjes binnen het plangebied, sommigen met matige oever- en watervegetatie (Figuur 12). De slootjes binnen het plangebied zouden eventueel geschikt kunnen zijn voor de grote modderkruiper. Tijdens het veldbezoek is ook een inschatting gemaakt over het gebruik van het plangebied door reptielen. Het plangebied biedt weinig geschikt leefgebied (structuurrijke vegetatie, zanderige plekken) voor zwaar beschermde reptielensoorten. Deze worden dan ook niet verwacht.

Figuur 12 Binnen het plangebied bevinden zich vele (verbonden) slootjes.

Effectenbeoordeling

Algemene vrijgestelde salamandersoorten, zoals de kleine watersalamander kunnen niet uitgesloten worden binnen het plangebied. Echter niet-vrijgestelde soorten zoals de kamsalamander worden niet verwacht, aangezien het plangebied buiten hun verspreidingsgebied ligt. Ook voor reptielensoorten geldt dat het gebied niet binnen de te verwachten leefomgeving valt. Beschermde amfibieën of reptielen worden dan ook niet binnen het plangebied verwacht. Het plangebied, met zijn vele langzaam stromende watergangen, is mogelijk een geschikt habitat voor de grote modderkruiper. Tezamen met het feit dat de grote modderkruiper in de nabije omgeving is waargenomen, en dit binnen in het te verwachten voorkomensgebied ligt van de grote modderkruiper, kan niet worden uitgesloten dat deze binnen het plangebied ook voorkomt. Voor het realiseren van het natuurgeod worden de bestaande watergangen grotendeels intact gelaten, en worden er nieuwe watergangen gegraven. Echter is er ook het voornemen om een aantal dammen te plaatsen binnen het gebied, welke mogelijk nadelige gevolgen zullen hebben voor de grote modderkruiper.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen volgens de NDFF in de laatste 10 jaar. Daarnaast zijn ook verspreidingskaarten geraadpleegd. Volgens deze verspreidingskaarten zijn er geen beschermde plantensoorten te verwachten binnen het plangebied.

Veldonderzoek

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de bloeitijd van beschermde plantensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen en deze zijn ook niet te verwachten. Bovendien bestond het plangebied voornamelijk uit braakliggende akkers of intensief beheerd terrein. Op de weilanden bevinden zich een aantal algemene plantensoorten, kenmerkend voor voedselrijke gronden, zoals pijpestrootje, distels, grassen, smeerwortel, Jakobskruid, paardenbloem en andere vegetatie. Ook op de gebieden buiten de akkers bevinden zich een verscheidenheid aan algemene plantensoorten, voornamelijk grassoorten, maar ook groot hoefblad, elzen, brandnetel, paardenbloem, zuring en riet.

Effectenbeoordeling

De meeste beschermde planten zijn zeer kritisch ten aanzien van hun standplaats. Beschermde planten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Gezien de aard van het plangebied en de soortensamenstelling van de aanwezige flora worden beschermde planten hier ook niet verwacht.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Tabel 5 geeft een overzicht van beschermde ongewervelden die in het plangebied of in de naaste omgeving zijn waargenomen volgens de NDFF.

Tabel 5. Overzicht van waargenomen beschermde ongewervelden in het plangebied of in de nabije omgeving volgens de NDFF van de laatste 3 jaar.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoort	andere soorten	vrijgestelde soorten
Grote vos		x	

De grote vos is waargenomen in de nabijheid van de rotonde aan de 2^e Barendrechtseweg en het Jaagpad. De grote vos is een zwerflustige vlinder die momenteel niet als standvlinder wordt gezien in Nederland. Er wordt dan ook niet verwacht dat het gebied gebruikt zal worden als voortplantingsgebied voor de grote vos.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat met bepaalde waardplanten. Deze habitats zijn in het plangebied niet aanwezig.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde ongewervelden.

5.3 Houtopstanden

Het gebied bevindt zich buiten de bebouwde kom Houtopstanden. Echter een gedeelte van de te kappen bomen bevinden zich op een woonerf. Hierdoor is er geen meld- en herplantplicht. De overige bomen betreft een enkele rij aan bomen naast landbouwgebied. Deze bevinden zich niet op het woonerf. Voor bomen die gekapt worden en zich buiten het woonerf bevinden is een meld- en herplantplicht van toepassing.

Er is een meld- en herplantplicht indien het gaat om zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of vriend, die a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Indien het te kappen deel een groter oppervlakte heeft dan tien are of de te kappen bomen betreft rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, geldt een meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming. Minimaal 1 maand en maximaal 1 jaar voor de kap dient de kapmelding te worden ingediend. Binnen 3 jaar dienen er nieuwe bomen geplant te worden. Indien het te kappen deel kleiner is dan tien are of de te kappen bomen betreft rijbeplanting die minder dan twintig bomen omvat, is een meld- en herplantplicht niet nodig.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

In de effectenbeoordeling en de daaruit volgende conclusies is uitgegaan van de werkzaamheden zoals die zijn omschreven in paragraaf 3.2. Veranderingen of afwijkingen hiervan kunnen tot andere conclusies leiden.

Natuuronderzoek heeft doorgaans een juridische houdbaarheid van drie jaar.

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Er zijn geen negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten van het project op het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de grenzen van Natuurnetwerk Nederland, waardoor er geen effecten op de kernkwaliteiten van het gebied zijn. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

6.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In Tabel 6 is geeft een overzicht van de maatregelen per soortgroep.

Tabel 6. Samenvatting onderzoeksresultaten en maatregelen.

Soortgroep	Soort	Maatregelen
Vogels	Buizerd	De werkzaamheden zullen uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen, of buiten een straal van 75m rondom het nest. Voor het kappen van bomen binnen deze straal zal een ontheffing moeten worden aangevraagd
Vissen	Grote modderkruiper	Aanvullend onderzoek

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect opleveren voor grondgebonden zoogdieren. Voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en (functionele) leefomgeving van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.2 Vleermuizen

Op de locatie zijn geen geschikte gebouwen of bomen aanwezig, waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Mogelijk bevindt zich binnen het gebied wel foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen. Echter de directe omgeving biedt genoeg uitwijkmogelijkheden. Daarnaast biedt het te realiseren natuurgood mogelijk meer foerageermogelijkheden dan de huidige braakliggende akkers. Er is dan ook geen ontheffing in het kader Wet natuurbescherming nodig.

6.2.3 Vogels

Werkzaamheden die verricht worden zullen niet plaatsvinden aan voor vogels geschikte bebouwing, waardoor jaarrond gebouwbewonende vogelsoorten niet aanwezig kunnen zijn. De bomen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. In één van de bomen is een actief nest van een buizerd aangetroffen. Activiteiten zullen bij voorkeur buiten het broedseizoen (februari t/m augustus) moeten plaatsvinden. Volgens het Kennisdocument Buizerd is de verstoringafstand minimaal 75 meter. Activiteiten tijdens het broedseizoen zullen dus buiten deze straal van 75 meter rondom het nest moeten plaatsvinden, om negatieve gevolgen te voorkomen. Voor activiteiten, zoals het kappen van bomen, die binnen deze zone plaatsvinden zal een ontheffing in het kader Wet natuurbescherming moeten worden aangevraagd. Tenslotte zijn de vele bomen en struiken geschikt als mogelijke nestlocaties voor vogels. Deze dienen buiten het algemene broedseizoen (februari t/m augustus) verwijderd te worden om te voorkomen dat broedvogels zich nestelen in het te verwijderen groen. Indien het verwijderen niet plaats kan vinden buiten het broedseizoen, dienen de bomen en struiken voor verwijdering te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten. Bomen en struiken binnen de 75 meter zone van het buizerdnest moeten buiten het broedseizoen van de buizerd verwijderd te worden en hiervoor is een ontheffing nodig.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Geschikt habitat om te rusten, zich voort te planten of te overwinteren is voor beschermde reptielen en amfibieën in het plangebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Voor de wateren binnen het plangebied kon echter niet met zekerheid de afwezigheid van de grote modderkruiper worden aangetoond. Alvorens er werkzaamheden aan de sloot zullen plaatsvinden, of werkzaamheden die van invloed zijn op het waterpeil, zal er nader onderzoek moeten worden uitgevoerd om de aanwezigheid van de grote modderkruiper uit te sluiten. Nader onderzoek zal uitwijzen of de grote modderkruiper daadwerkelijk voorkomt in de wateren binnen het plangebied en of een ontheffing in het kader Wet natuurbescherming nodig is. Het nader onderzoek zal worden uitgevoerd door middel van eDNA, omdat dit de meest efficiënte manier is om de aan- of afwezigheid van de grote modderkruiper aan te tonen. Dit betreft een eenmalig bezoek tussen maart en juli of september tot november waarin enkele watermonsters zullen worden genomen. Deze zullen vervolgens geanalyseerd worden in het lab.

6.2.5 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde planten waargenomen of te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

In het plangebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6.3 Houtopstanden

De bomen in het plangebied vallen niet onder de bebouwde kom houtopstanden. De te kappen bomen betreffen deels bomen op een woonerf welke buiten de bescherming houtopstanden vallen. Voor de bomenrij naast het landbouwgebied geldt een meld- en herplantplicht. Indien het te kappen deel een groter oppervlakte heeft dan tien are of de te kappen bomen betreft rijbeplanting van meer dan twintig bomen, geldt een meld- en herplantplicht van de Wet natuurbescherming. Minimaal 1 maand en maximaal 1 jaar voor de kap dient de kapmelding te worden ingediend. Binnen 3 jaar dienen er nieuwe bomen geplant te worden. Indien het te kappen deel kleiner is dan tien are of de te kappen bomen betreft rijbeplanting die minder dan twintig bomen omvat, is een meld- en herplantplicht niet nodig. Echter dient wel rekening gehouden te worden met het actieve buizerdnest in deze bomen (zie hoofdstuk 6.2.3).

Bronnen

Literatuur

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanter & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV, Utrecht.
- Ministeries van LNV en VROM en de provincies, 2006. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

- <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-002-Kennisdocument-Buizerd-1.0.pdf>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <https://monitor.aerius.nl/monitor/>
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>
- www.eis-nederland.nl
- www.floron.nl
- www.google.nl/maps
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1

Het plan voor natuurgeod de Ziedewij. Het plangebied is rood gearceerd.

